

De ethiek van de (co-)promotor

*De doctorstitel is een bewijs van vakbekwaamheid. Wordt de doctorstitel verleend op basis van de kwaliteit van het proefschrift of gaat het veeleer om een oordeel over de wetenschappelijke kwaliteiten van de promovendus? In Wageningen is enige ophef ontstaan na een artikel van Gert van Maanen en Korné Versluis over **De begeleider als spookschrijver** (Resource 15/11/2007).¹ Het blijkt namelijk wel eens voor te komen dat een (co-)promotor substantieel meeschrijft aan het proefschrift van een promovendus. Is die ophef terecht?*

Een proefschrift is een proeve van bekwaamheid tot het zelfstandig beoefenen van de wetenschap (WHW art. 7.18). Maar volgens het Wageningse promotiereglement mag men ook promoveren op artikelen ('wetenschappelijke verhandelingen die alle of voor een gedeelte reeds openbaar zijn gemaakt'), mits deze blijkens 'een daarbij gevoegd niet eerder openbaar gemaakt overzicht (...) voldoende samenhang vertonen'.² En die artikelen mogen 'in vereniging met anderen geschreven zijn, mits de promovendus daaraan een wezenlijke bijdrage heeft geleverd en het gedeelte waarvoor de promovendus in het bijzonder verantwoordelijk is duidelijk in het proefschrift wordt aangegeven.' Het is dus geenszins ongebruikelijk dat een promovendus zijn/haar project in teamverband uitvoert en dat teamgenoten meeschrijven aan de rapportage.

Of is er soms reden tot ophef wanneer *de promotor en/of co-promotor* als teamgenoten en (mede-)auteurs in het project participeren? Daar zit inderdaad een luchtje aan, want ze hebben niet alleen een begeleiders- maar ook een beoordelaarsrol: het complete proefschrift mag pas naar de 'leescommissie' als het door de promotor is goedgekeurd. Als zij mede-auteurs zijn, spreken ze eigenlijk mede een oordeel uit over hun eigen bijdrage aan het proefschrift. Maar in het Wageningse promotiereglement staat nergens dat de rol van promotor of co-promotor onverenigbaar is met de rol van teamleider, teamgenoot of (mede-)auteur in het project waarbinnen de promovendus opereert.

Wordt het niet tijd dat de VSNU en de KNAW een ethische code voor promotoren en co-promotoren ontwikkelen?

Wes Holleman
weblog onderwijs 17-11-2007
www.onderwijsethiek.nl

¹ <http://www.wb-online.nl> > *De begeleider als spookschrijver*

² <http://www.wageningenuniversiteit.nl/NR/rdoonlyres/7BD3C8FE-5696-45A0-B502-DBAA27C6E5B1/47705/Promotiereglement2007n1.pdf>